UNU

UNU

GEO BOGZA ■ VICTOR BRAUNER ■ F. BRUNEA ■ FILIP CORSA ■ G. HEORGHE DINU ■ MOLDOV ■ SAŞA PANĂ ■ MAN RAY ■ STEPHAN ROLL ■ ILARIE VORONCA.

BUCUREŞTI APRILIE 1929 ANUL II No. 12 LEI 5

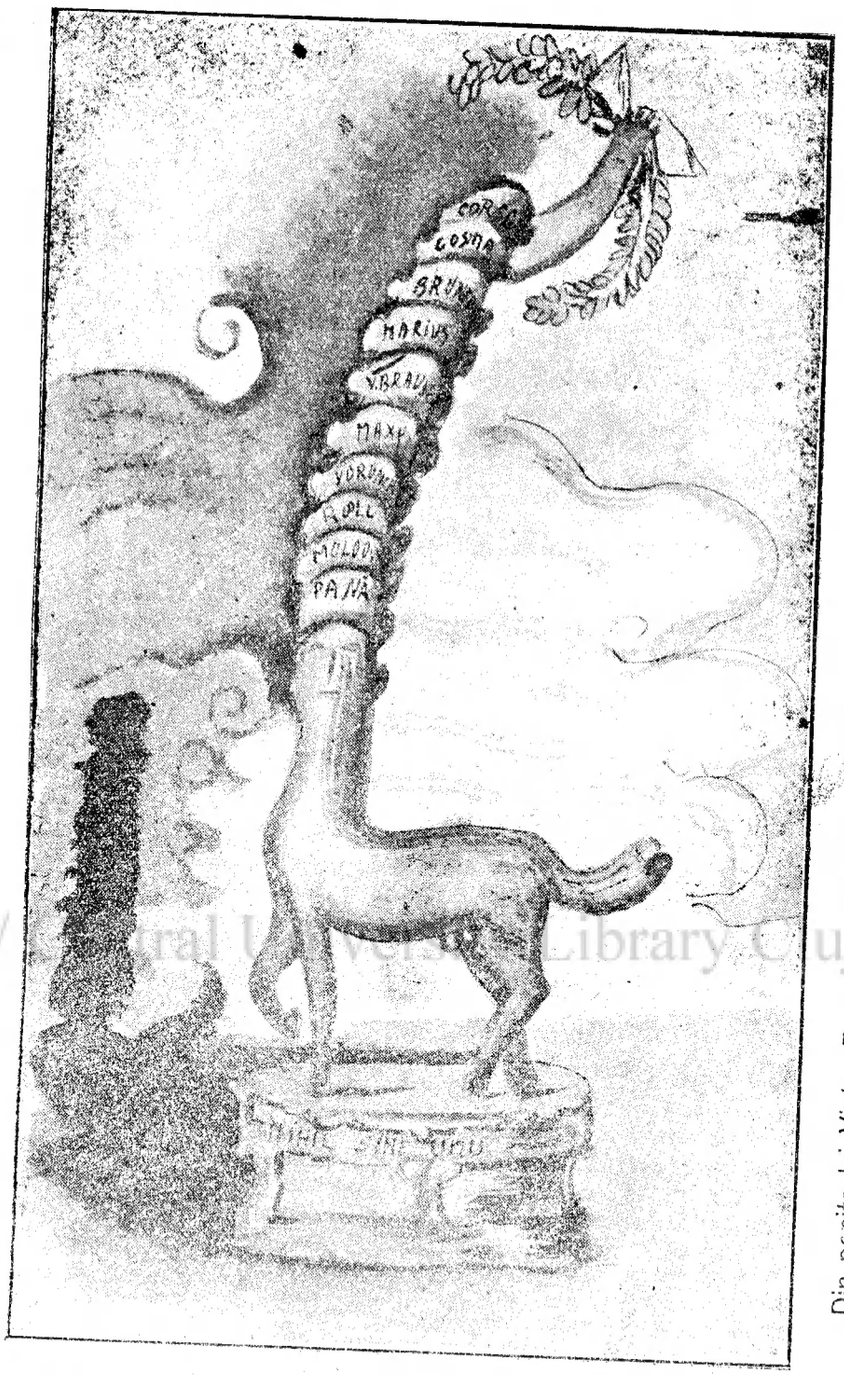

Din penița lui Victor Brauner ridicăm-cu gipsul lui Ilarie Voronca, Claude de Sernet, Stephan Roll, Saşa Pană, Moldov, M. H. Maxy, Al. Marius, Madda Holda, B. Fundoianu, Mihail Cosma, Filip Corsa, Ion Călugăru, Victor Brauner, F. Brunea, Geo Bogza — acest monument în piața inimii pentru trecătorii cu ochii închiși, pentru cele 12 numere împlinite, pentru gloria ca o jaretieră la ciorapul nemuririi, pentru farsa de întîi aprilie și pentru viermele din mărul lui Wilhelm Tell.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII REGELE FERDINAND I CLUJ

TREI EVENIMENTE

Vizită de atelier. Intîi Aprilie e totuşi o dată serioasă, pentru moderniştii noştri.

Singurul amănunt pe care Maxy îi conservă nemodificat, e autografiul. Am constatat-o la ultima pînză. In colo... Intre şevaletul de astăzi şi peretele timbrat de rămăşiţele expoziţiei de acum trei ani, e un drum mare, un drum biruit. Plămînul oţelit de rezistenţă e un prepulsor sigur pentru alte performanţe. Căci drumurile nu s'au terminat, şi nu trebuie să se termine.

E cert. Ceasul virtuozităţilor a trecut. Patinatorul s'a convins că pista pe care-şi broda mereu monograma, epuizează.

Dar efortul cu tot conţinutul lui de experienţă n'a rămas fără beneficii. Maxy şi-a dat seama că arta lui — ca dirigiabilele ce-şi variază pondera după capacitatea-gaz — cîştigă în greutate dezumflată.

Maturitate? Fie şi aşa.

Maxy cel de astăzi şi-a ascuns flăcările orbitoare în calorifer. Căldura e aceiaşi.

Din expoziţia lui, prefer tabloul ce mă reprezintă pe mine.

■

Şi Ştefan Roll, înscrie un eveniment. Ne-a sosit dela Paris — iar povestea bumerangului — cu o plachetă ce n'a greşit nici domiciliul poetului din Bărăţie, nici admiraţia noastră. E încă o surpriză pe care ne-o face miliardarul Voronca.

Şi iată-l pe Roll, la vitrine.

Dar cîţi cititorii vor rezista la poezia lui tare ca un pumn, surprinzatoare ca un bolid ce sparge toate acoperişurile, toate aşteptările? Cîţi vor isbuti să-i aprecieze tonicul, să-l mestece fără suferinţă, ca o legatură de urzici, atît de salutară sîngelui?

Din volumul lui, prefer poezia dedicată mie.

■

Al treilea eveniment. Dureros. Negativ. Prietenul nostru drag, Armand Pascal, nu mai e. Parisul l-a împiedicat să-şi rotungiasca vîrsta cu un an.

Se spune că a fost surprins, într'un sanatoriu. Eu totuşi nu cred. Iată imaginea lui de acum cinci ani, cînd a părăsit cu o tinereţe teafără şi optimistă gara de Nord. Iată ochiul meu în al lui S'a spart o oglindă în care tinereţea noastră ne plăcea s'o scăldăm. Dar dacă cioburile s'au înscris şi pe chipul nostru! Dar dacă pocnetul s'a propagat nemilos şi în sufletul nostru!

Singuri. Şi Fundoianu, şi Lina şi noi.

Ce apă ne-ar putea reflecta, fără s'o diformăm? In ce sticlă n'am găsi grimasa bătrîneţii noastre subite?

S'a spart oglinda tinereţii noastre şi de azi înainte am rămas fără figură.

f. brunea

LAMPA LUI ALADIN

Izolarea în care ne-am vrea cuprinşi ne bucură. Renunţăm dela început din interesul ce-ar trebui să ni-l confere publicul, confraţii şi academia, ca o balegă pentru încălzirea postumă a degetelor trandafirii ne-am determinat o independenţă şi ne tragem un circuit ca un nimb egoist împrejurul frunţii noastre. Paradoxul, promiscuitatea, virtuţile falşe pe care ei ni le impută, nu ne dă decît liniştea şi dinamismul nostru personal de exaltare. Ignorăm ca pe o forţă ce se depăşeşte puterea noastră, sau o descalificăm din consecinţa ei activă, de a face extazul publicului şi abdicăm dela elogiul lui imediat fără candidă modestie. Ne place să avem cea mai flagrantă lipsă de conversie servită în dumicaţi noi pentru gingiile ştirbe. Lipsa unui discernămînt literar la aritmetica primului vers şi a întîiei rime şi mai ales lipsa unui nivel cu streaşina la buric. Incălţaţi cu pantofi de antilopă ne vom feri să călcăm domni pe bocanci. Ne îndepărtăm şi refuzăm să sfîrşim în marele rîntaş literar; iar ignorarea şi neexasperarea noastră impotriva reporterilor rîntaşi face parte din distincţia şi clemenţa seniorului pentru lacheu. „Burghejii" cari socot frondă prezentarea noastră şi un sistem contrabandier de a le intra în admiraţie, stilul şi delictele cu cari am dori să „epatăm" — insistăm să-i rugăm să rămăne pe loc în indiferenţa lor lălîie faţă de erecţiile noastre, cari, jurăm — cu mîna pe inimă — nu li se adresează şi că nici odată în manifestele cari le-au publicat revistele noastre sau revistele cu care aspirăm, n'am încercat să insinuăm măcar pentru ei semnificaţia unui refren de „deschide, deschide fereastra".

Eretici, pentru tradiţiile sufeteşti şi pentru troiţele lui, căutăm sufletului numai regiunile cari descoperindu-le va trebui să avem meritul oboselii întregi, cu nula satisfacţiei depline. In ziua în care opinia publică, acest car cu boi cu pişcoţi în gură, se va trînti cu genunchiul în mers în faţa noastră, rostul nostru ne va apare inutil şi eşuat şi nu ne va mai rămîne decît să ne internăm într'un azil sau să cîntăm descoperirea altor Indii. Şablonul penibil, extazul flasc de care suferă acum un poet pe care l'am iubit cu flăcările primelor zăpezi e elocvent şi deprimant. Mentalitatea sarbădă şi mediocră asortată după stomac şi mamelele digestiei nu ne sinchiseşte cîtuşi de puţin. In aparatul nostru virtual concesia neexistînd nici faţă de noi chiar. Priveligiul de a nu fi născut fără dinţi de lapte şi de-a fi debutat în salturi mortale ne fortifică şi ne surplanează. Ne-am alăturat unei magii albe luîndu-ne ca atitudine spontaneitatea fără cadre întîi, apoi dragostea pentru un gînd şi un elan dincolo de aceea ce avem gata preparat de birtaşii culturii unui gînd înzestrat cu efortul nostru, scăpînd pela tîmple şi ţinut pe palmele frecate de cer. Prerogativa unui intelect a lui, elita unui ideal cu care-l încoronăm ne-a îndepărtat firesc de sgomotul potcoavelor de jos, de reveria turtită a acelora ce-i depăşiam dintr'o perseverenţă care ni se dăruia într'o intuiţie şi într'o regizare alta decît acea a lor. Absenţa lor din stratul nostru de atmosferă e prea evidentă ca s'o mai pomenim; inexistenţa lor în interesul nostru apărînd ca fapt elucidat printr'o iniţială negare. Pentru noi revelaţia fenomenului survenia dintr'o electricitate prea frecventă pentru ca intuiţia şi repetarea lor cu banalul s'o poată conţine. Femeile ni s'au oferit goale cu zăpezile rotunjite pe fildeş ca pomii cu fructele lor în grădini.

Braţele lor deschise ca un leagăn în care ne trezia la faptul miracolului sîmburele unei poezii noi trosnia între dinţii noştri oferindu-ne migdala lăptoasă şi neîncepută a unui gust nou. Peniţa inventă un arabesc neştiut al emoţiei. Inamoraţi de poemul pur, poetul ne interesează numai cu misterul său eufonic, pe un metal a cărui rezonanţă trebuia s'o isce dintr'o vioară ascunsă'n el de mîna bună şi rară a lui dumnezeu Voiajul din lună pînă la corali e poemul cel mai pur. Cadavrele ies la suprafaţă peste cîteva zile ca să putreziască hidoase; descompunerea lor fetidă a a trofiat punctul olfactiv şi pe cel vizual al cetăţeanului care se înfurie sfeclos că nu ne înţelege. Incineratori ai acestor păstori, noi le-am pescuit numai zîmbetul ca pe un nufăr. E poemul pur care creşte numai in piscul inimii ca edelweissul. Din marele cadavru poetic reţinem zîmbetele de platină vizibile numai unui procent în plus de dioptrii ale lui Isidore Ducasse, Rimbaud, Baudelaire, Paul Eluard şi încă doi trei. Trăind în eternitate o capacitate, o vadră a timpului e netrebuincios s'o mai scornim. Participanţi ai miracolului unic treziţi de un clopot de oglindă inventăm pentru percepţia simultană a ochiului şi a urechii unul şi singurul agent. Cu atît mai scumpă ne va rămîne flacără să ne ardă pe mîni şi pe tîmple ca năframe, cu cît misterul flamabilităţii ei nu-l disecăm şi nu-l tragem de perciuni. Merii înflorindu-şi din noroi betelele şi fluturii din zîmbetul lor spre primăvară, e necesar să mai spun că noroiul ţine de azur? Izbit în somnul viu dinăuntru de ecoul infinitului, proptit cu-o palmă în tine, gura ţi se umple de sîngele cîntecului rupîndu-se artera din inimă pusă în pămîntul cerului ca tubercula bujorului.

Cu aceleaşi ale omului de pe şes trebuie totuşi alpinist să fi, ca să ştii să culegi florile neghinei. Un parfum îl simţim filtrat şi svelt în noi şi ne ridicăm pe el ca pe o a doua coloană vertrebrală care ne îngroapă capul în azur să vedem cerbii bînd sticla izvoarelor, să auzim cornul magic care înşiră pe puşca vînătorului mărgelele păsărilor. Cu pleoapa ca o seră de iarnă şi ca un ierbar viu al primăverii ne-am îmbarcat în corabia cu pânze şi am pornit fără lopeţi pe hazardul unui ocean să cucerim insula de fum a poemului.

Neavînd nimica de făgăduit şi nimica de împlinit apelul nostru e adresat nimănui.

S. O. S. Cel mai bun poem e acela care-l ştii doar tu, celelalte nu-s decît unele cu asemănare şi de aceia le iubeşti. Aşezaţi în rînd nu ne putem nici odată tăia craca de sub picioare. In poezie găsim un probar plin pentru setea noastră, o azimă cu stafidele stelelor pentru foamea noastră şi o pantă pentru fuga noastră în care demarăm preferîndu-ne în aburi pentru locomotiva eterului. Din poezie ca dintr'un buzunar de prestidigitaţie scoatem pentru farmecul nostru ascuns păsări împăiate cu raze, ceasu deşteptător al luceafărului, cocoşi ca prezidenţii dela casaţie şi lămpi gata aprinse. Nu vom isprăvi niciodată neîncepînd niciodată.

Intr'un turn resfrînt în apă noi urcăm în el logic scoborîndu-ne.

Domnule public, domnilor reporteri ai naftalinei, staţi jos!

gheorghe dinu

NOSTALGICĂ AMERICANĂ

Febra din ospitalier trecător
pe asfalt cu proprie instalație
scaldă-mă New-York

Străinii oficiază afișe în cor
de sgomot și Sud mi-e inima plină
și rugă pentru nobil ambasador.

Vestiar soviet închide zibelină
și păsări trec cu reclamă în pene
balul cu dactiolografe se cerne:
e falșul ecleziast american.

Perfecta orchestră iscălește Witheman
jos clienta e caldă 'n prăvălii
— clientă joci șah cu toate ferestrele
(e simplu să intri în toate ferestrele

cînd porți pe sîni două gămălii).

De zgomot și Sud mi-e inima plină
pomii dictează în limba engleză
și-mi prind știrile noi cu agrafe
plămădește-mă deci New-York
tămîie pentru cinematografe.

filip corsa

ARMAND PASCAL

IUBITE ROLL

S'a fărămiţat o păpuşă cu mecanism de azur. Să-ţi trimit două lacrimi din acest crepuscul de tristeţe, să-ţi povestesc cu limba ca un lacăt în rugină toată paragina tot amarul unui gol fără de sfîrşit. Dar aşi vrea să pot da tîrcoale cuvîntului, să ating lucrurile cu peniţa pe nesimţite, fără să declanşez soneria ţipătoare a adevărului, să fac să strîvezi doară printr'o perdea de cerneală, fără sa poţi înţelege — cine ar înţelege? — că Armand Pascal a încetat să mai fie, că Armand Pascal nu mai rîde, nu mai vorbeşte, nu mai îmbracă în propria lui viaţă, atît de revarsătoare, nenumăratele personagii aduse în ziuă de sforile visului lui, că Armand Pascal cu tipul prefăcut în cenuşă e dincolo de svon şi de sbatere, că Armand Pascal, cu o batistă invizibilă face semne cărora aparatul de radio al inimii, niciodată nu le va da glas.

Să-ţi spun, după tragedia în care fiinţa iubitoare a soţiei cît şi a fratelui s'au destrămat aproape în întunecare. întreg desgustul meu pentru „oameni", pentru „literatură". Aş vrea în loc de vorbe — cînd oare ne vom putea dezbăra de lanţurile „stilului" şi ale „artei", cînd oare pasiunile şi durerile noastre se vor putea răstălmăci singure, fără cămaşa de forţă a dicţionarului? — să-ţi trimit o faşie din ochii topiţi în plîns ai lui Fundoianu. O lacrimă ar fii atunci o cochilie care ar face să-ţi chiuie în auz tot pustiul acestei plecări definitive. Dece ţi-aşi mai spune acum mîhnirea mea, scuipatul ţinut prompt pentru obrajii chiaburilor cari au refuzat renunţarea la a suta mia parte din plăcerile lor scîrnave, pentru bucata de cer necesara respiraţiei lui Armand Pascal? La ce să ţip, să sparg ţestele blegilor să-i arăt cu degetul pe responsabili, să zornăiesc metalele codului (nu al lui Napoleon ci al sufletului) pe tejghelele birtaşilor insensibili, să-i zgîlţîi din somnul digestiei satisfăcute să le opun cu vocea tragică a revelaţiei la miezul nopţii: VOI L'AŢI ASASINAT PE ARMAND PASCAL. Da, iubite Roll, Armand Pascal a fost asasinat. Contribuţia cîtorva pungi i-ar fii dat cele 12 luni cu aier şi soare pentru plămînii lui ciuruiţi. Dar sanatoriul pe care i l-au refuzat oamenii, iată veşnicia i l-a dăruit într'o după-amiază de început de primăvară. Şi totuşi: unde e rîsul lui, unde e acea extraordinară voioşie, acea capacitate de VIAŢĂ care desfăşura un curcubeu în odăile cele mai mucegăite; unde e gestul, glasul privirea care făceau să plece şi să vină pe mările vazduhului, corăbiile pline de grăunţele celei mai limpezi bucurii? Toate să se fii închis deapururi în cupa care poartă puţinele rămăşiţe al încinerării.

Să-ţi amintesc elanul nostru pentru noutatea şi îndrăzneala spectacolelor pe care el împreună cu Fundoianu le iniţiase acum vreo 7 ani la „Insula" *) Am tras de acolo întăile noastre învăţăminte pentru pasul şi înţelegerea de mai tîrziu. Am aflat că există altceva decît atitudinea repetată şi sarbădă ca un orizont altul se deschide daca ştii să priveşti peste umărul obicinuinţei. Dar la ce bun toate acestea? Amintirea pe care o joc acum în palme nu poate înăbuşi ţipătul celor 28 de ani ai lui tăiaţi în bucăţi. Ştiu, „Insula" şi cele cîteva ale sale admirabile realizări în cinematografie vor fi pentru noi cămara unde ne vom putea reculege şi-l aminti. Şi deasemeni ar putea fi o potolire cuvintele pe cari mi le spusese acum cîtăva vreme înţeleptul Constantin Brancuşi: „Viaţa mi se pare asemenea celor zece minute de recreaţie ale copiilor la şcoala. Zece minute de zburdălnicii şi joacă şi apoi reîntrarea în clasă. Venim din clasa necunoscutului şi ne întoarcem în ea. Deaceea ar trebui, cît mai suntem aici în recreaţie, să ne bucurăm, să respirăm voioşi, să nu ne facem griji, să rîdem" (Consîantin Brîncuşi le spunea asestea mult mai bine. Ar trebui să auzi glasul lui argintat în surîs să vezi îngerii coborîţi în pietrele lui). Armand Pascal a rîs şi a ştiut să ne facă să rîdem. Dar trupul lui ca un stradivarius închidea sunetul unei arte închinată numai cîtorva predestinaţi Arcuşul morţii a trecut peste el. Cine ne va spune dacă e cîntec sau e noapte?

22-III-1929.

ilarie voronca

*) Rostul pe care l'a avut „Insula" pentru arta şi teatrul dela noi merită o atenţiune şi o desvoltare specială.

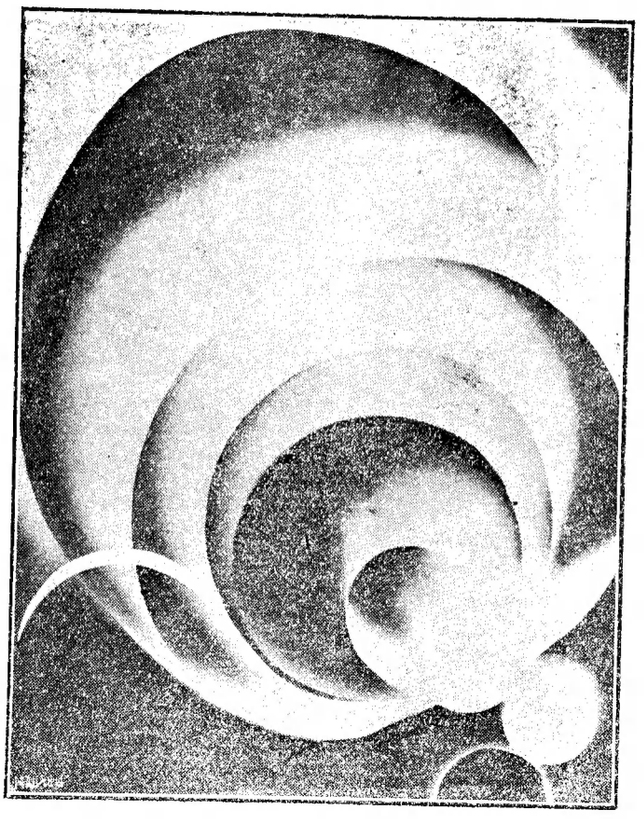

MAN RAY PHOTO

Babeş-Bolyai University Library Cluj

CREZ

Cred în vîrsta mea, în atributele fiecărei vîrste, în datoria intensificărei acestor atribute.

Cred în neexistenţa existenţelor inperios necesare.

Cred în bronzul cuvintelor sunate în veacuri.

Cred în pisici.

Cred în miracolul vorbelor goale.

Cred în absurd.

Cred în perversitatea florilor, fecioarelor.

Cred în orizonturile estetice deschise de phsihanaliză.

Cred într'o finalitate cu forme inimaginabile, dar cu repercursiuni anticipat retroactive asupra sufletului contimporan.

Cred în sex.

Cred în ţipete.

Cred în galoşi şi prezervative.

Cred în vocea strămoşilor insinuată la fluxul inimii.

Cred în sabia peniţei.

Cred în visuri.

Cred într'o viziune sexuală a întregului univers viu.

geo bogza

FRAGMENT din BRAŢARA NOPŢILOR

Şoim, ochiul răscoleşte somnul lînced al plantelor
arcul vinelor se încoarda şi spre inimă săgeata sîngelui
inima, ce tragere la ţintă,
cutezătorii îşi încearcă puterea
şi la douăzeci şi cinci de ani inima e un carton ciuruit de plum-
[burile ţintaşilor în bîlciuri

Omidă, tuberculoza urcă pe frunze plămînii atîtor prieteni
ştiu: alţii înaintea mea au fluturat steagul geamătului în trenţe
dar am văzut: fraţii mei nu aveau bani să-şi cumpere covorul
[aierului

unde e şipotul pentru nicovala frunţii înfierbîntată
în odăi întunecoase sculptul lumina ca o candelă roşie
mucegaiul desfăcea un evantaliu la ferestre
şi tusea scrîşnia ca în dinţii dulăilor oasele.

O potecă dincolo de fruntariile chinului
o păşune pentru foamea de linişte
spuma vînturilor aluneca pe plaja ondulată a cerului
şi în gitlejul zărilor vinul amurgului gîlgîie
armatele pădurilor se prăvălesc în torente
ţipetele se deschid, scînteie ca pumnalele

Dar îmi plec genunchiul aici pentru surîsul tău femeie
prietenă, soţie,
iederă peste balconul patului,
binecuvîntare,
tu străjuieşti malul trupului mîncat de suferinţă
aşi vrea să trec veşniciei numele tău Lina
care ai dăruit dantela mîngîierilor în nopţile de febră soţului
şi profilul începea să fie un coupe-papiers pentru fila văzduhului
dar degetele tale agitau borangicul iubirii
şi o aromă învioră încheieturile
femeie, bucla la tîmpla sinucisului
cum pui o panglică de lumină întemniţaţilor
cum dai avînt prepeliţei pituiate în iarba din ochii poetului
gîndesc la numele tău scump gravat în curcubeul inelului
ascult legănarea lanurilor de grîu în atingere ca oceanele
se înalţă ca o flacără ziua din amfora văilor
şi pe piscurile cu gheţuri veşnice urzica soarelui muşcă.

ilarie voronca

St. Martin-Vesubie Septembrie 1928.

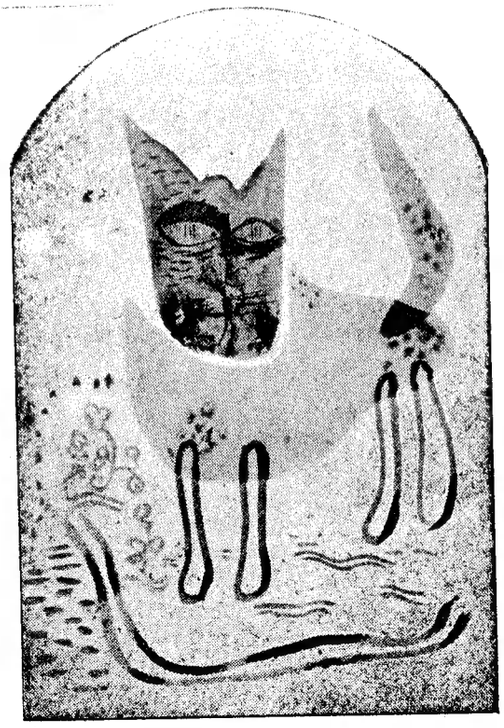

Victor Brauner

TUŞ

JURNAL DE SEX

INTERVIEW LA VOLAN

Pentru îndrăgostitul pur al căldurii din liniile curbe cari îţi despică ochiul ca pe un fruct şi îţi brăzdează sîngele ca vapoarele marea, este un pîntec de femelă uzina fecundată de gînd, născînd lumii armonia maşinelor ţîşnite din compaş.

Sînt atîtea corespondenţe neştiute între acest şold pe care îl mîngîi şi elipsa şosea celestă pentru mersul pămîntului.

Ici compasul şi rigla în dimineţi fără nici-o lascivitate şi înscrii în hîrtie o imagine *abstractă*. Liniile se vor turna în beton sau în oţel şi oamenii vor zice: iată o construcţie *abstractă*. De unde ştii că linia curbă pe care o socoteşti abstractă fiindcă ai construit-o cînd aparent erai dezangrenat de sex, de unde ştii că nu-i în realitate reminescenţa sau obsesia altei curbe, conturînd o ţâţă pe care o mîngîiaseşi undeva, sau năzuiseşi să o mîngîi?

Iată cumpăna fîntînei de colo cum pare o pulpă profilată pe cer şi crucea aceasta ce siluetă de femeie modernă, cu braţele larg deschise şi picioarele strînse, simbol al iubirii decadente fără prunci cînd senzaţia se subtilizează fiind procurată de alte ascunzişuri ale trupului, decît cele obişnuite.

Se impune un Copernic. Un Copernic sexual care să ne deschidă ochii asupra covîrşitoarei importanţe a sistemului sexual. Ca şi svoarele, sexul trebuie pus în primul plan, existenţa, atitudinile noastre, depinzînd de el ca viaţa pămîntului de astrul central.

Există o *meteorologie sexuală* cu depresiuni, cu isoterme, cu legi, cari explică sinuciderile, tristeţile, perversiunile, precum cealaltă meteorologie ploaia, vîntul, tempesta.

O nesatisfacere sexuală provoacă în atmosfera sufletească a individului, aceleaşi perturbaţii ca o eclipsă de soare în atmosfera terestă.

Gravităm în jurul sexului şi mai ales construim sub influenţa.

Ai văzut vreo construcţie *abstractă* cu *asperităţi* cari să înlăture o atare ipoteză? Să ştii că nu era acolo decît dorinţa autorului de a *evada* din *moleşala* vreunui pîntec care-l copleşia.

Dela radiator pînă la cauciucuri, tîşneşte ideia de sex şi din maşina aceasta, pe care o posed ca pe o femeie. O mîngîi prieteneşte pe păr şi îi zîmbesc atunci cînd încerc dacă are benzină Un sărut roş este deschiderea contactului şi degetele îmi pipăie schimbătorul de viteze ca pe un genunchiu. Am plăcuta senzaţie a cedării spre orizontal, atunci cînd svîcneşte cu mine înainte Volanul îl cuprind ca pe un şold şi pedala o apăs încercînd-o ca pe o ţâţă.

Pe coloana vertebrală nervii imi aleargă cu cuţite şi bucurii. La stînga mea, maşinile trec zîmbind cu complicitatea perechilor îndrăgostite.

Degetele îmi mîngîie mereu acceleraţia, *senzaţia* şi *peisagiul* se precipită pînă în clipa spamului suprem cînd *accidentul* face să lunece maşina în şanţ, destinzîndu-se ca trupul pe marginea canapelei.

Iată pe bulevardul sîngelui, maşinele defilînd la ora apusului cu caracteristicile femeilor. E o croitoreasă ieftină şi sentimentală Fordul acesta îmbrăcat în stambă.

Chevroletul are în linii ceva din graţia şi simplicitatea unei şcolăriţe în uniformă şi cu ghiozdan la subsioară.

Priveşte Chrysler ce actriţă en vogue şi Studebacher ce dansatoare exotică dela tropice. Buickul şi Oldsmobile nu prezintă nici o atracţie Au în ele ceva masculin. Sînt în orice caz hermafrodite. In schimb Nashul este o prinţesă cu perle multe şi atunci cînd merge parcă serveşte ceai. Fiatul, o ţărancă avînd poalele sumese pentru a trece gîrla. Doar Citroën este amanta fadă a unui bogătaş prost, care îi face o reclamă nemeritată.

Şi restul maşinelor trec cochetînd împărţindu-şi ochii şi zîmbetele.

geo boqza.

POEMA PRINTRE MATELOŢI

dică marea ca o cupă
arinarii beţi de sînge şi de chiot în şalupă
zat ! un toast pe creste al corăbiilor pe valuri
ı şoldul lor de cai tăiaţi de peştii săbiilor
ntru silueta ta cu paşii puşi pe maluri.

Pentru ea marinarii cu beretă
cu stelele nopţilor scrise în oase
ca filigranele în hărtiile englezeşti
(de muşchii lor să te fereşti
cînd cîntecul le latră în gît
şi ţiu în dinţi cuţitul ca un zîmbet)
au cîntat mai feroce mai urît.

ngă glesne delfinii din vînătorile din adînc
pţi din ultimul refugiu din sfîrşitul lor delir
uc înecaţii pe oblînc
ecaţii de safir
străнută botu 'n astre
t de iepure salin
să-ţi umble între coapse între glastre
limba mării de pelin.

Pentru ochiul tău de smarald
marinarul vînăt sub luceafărul nervos
între cerul care rîde şi talaze ce se sparg
atîrnă balansînd frumos
ca o pendulă de catarg
somnul dur dintre boschetele de roce
rca sare 'n aşchii şi in sînge gem pescarii
mal pulpele buclate adorm ca două foce ;
tul strînge între dealuri case mici
pentru primăvara ursuză a nopţii
menii de pămînt pun stînjeneii lămpilor la ferestre
ştii întorcîndu-se în somn
dantele mici pe creste

Pentru pulpa ta ce doarme
marinarul fraged marinarul palid
a alunecat într'un rechin
de sus sărind ca un bolid
deschis în cer şi închis în valuri cu un snspin
ı mimozele din spume cu perdelele din stele
operă-ţi genunchii de aur şi de frig
lcă în vis talazele din clătinarea mării
pe umeri corabia ameţită şi vitează
marinari amorezaţi cu marinarii ţării,
lăreşte amazoană albă pe rechinii ce nechează
sgroapă din insule comorile ascunse de luceferi şi mişeii
ătuşează pe gîtul său mîinele piraţilor
fă în pumnii lor cuţitele în porumbei
ne o oază de lumină în întuneric şi crinul lunei pe fruntea spînzuraţilor

Pentru gura ta încinsă şi părul părul tău de portocali
scafandrierul greu
ca o armură din medievali
a scoborît între corali
urcînd la Dumnezeu.

stephan roll

PRIETENE

Mă întrebi prin scrisoare
„Există Tania Ştefanovna sau e ficţiune ?
O iubeşti în casta-i perversiune ?
Cine e ? Situează-i sufletul pe scara durităţilor".

■

Intrebările tale frişcă îmi păteză haina neagră dar curată care-mi plimb nopţile. Şi mă neliniştesc : mi-au ratat cimentaı zidurilor chineze şti paranteze în jurul unui capitol. Capitulez deşi aş putea ? refuza interviewul. E pretext s'o aduc sub iectivul microscopului şi să mă joc cu ea pînă la extenuare.

■

Tania e ficţiune existentă. O savurezi precum un biscuit trecut prin şampanie.
Il iubesc umbra.
Este numai EA (caut-o în cartea de telefon).
Ii place premiera zăpezii şi se plictiseşte a doua zi. Avidă de necunoscut ar străbate Antilele şi-ar face plajă în delta Gangelui.

Dar ajunsă acolo, ar porni cu perpetua blazare spre Tibet. Seismograf vibrează diapazonul celei mai mici sguduiri şi totuşi e dornică de sublimul sîngelui ţîşnind fîntînă arteziană din mînerul aortei. Iubeşte Parisul pentru spectacolul execuţiilor capitale : deaceia supralicitează fotoliul de orchestră şi îşi aduce Kodak-ul.

Un rebus din atomi *senzuali şi senzuri divergente.*

La Bucureşti, o interesează muzeul morgei şi imperiul ospiciului. Din vitrină, lucarnele himenelor violate urmăresc precum tot atîţia ochi. Alături craniile sînt fraţi. Uneltele morţii benevole: ştreanguri, draperii, ismene ad-hoc, brîne. Revolverele au poposit precum un stol de ciori în arbori.

Cu gînd distrat, Tania fredonează ultimul One-step şi dansăm. Din vitrinele de jos craniile — parcă's mulaj în unt, cu numărul pălăriei pirogravat pe frunte — ne urmăresc şi contagiate de ritm se prăbuşesc deaberbeleaca în acest joc de popice.

Dar noaptea şi-a agăţat pardesiul de fereastră. Coborîm melcul scărilor sonore. Tania vocalizează :

In Nischni-Nowgorod, in Nischni-Nowgorod
dort gibst kein Kussverbott
Und keine Hungersnott und es wird Morgenrott
Und es wird Abendrott und alle schlaffen dann wie tott

■

Azi alta de cît eri, şi mîine cine ştie ce ediţie specială ochii ei. Ce şerpi de onix împleteşte fantezia ei şi ce alchimist retorta inimii.

(Despre suflet nu-ţi voi răspunde. I l-am înghiţit într'o sară Mi-era foame).

saşa pană

ROZA ORELOR

In crepusculul de safir armăsarul opreşte brusc.
Din floarea orei
albastre se desbracă femeile luminei în oglinzi
plutesc lebezi de zăpadă în norii pe terasă
ascultă urechea lipită pe roza continentelor
cavaleria lunei :
copitele izbind acoperişele de fildeş, umărul rotund
al mărilor,
coroana şi sceptrul regilor somnoroşi.
Sunt viorile păsărilor cari zboară
în colivia pădurii ;
Sunt păsările viorilor cari cîntă
în grajdurile vieţii.
Ca o minge pămîntul se rostogoleşte
lîngă pantofii tăi de trandafiri :
întinde catifeaua Europei,
strînge nuferii corăbiilor la pieptul pămîntului.
pune funda flăcării pe tîmplă,
piaptănă flăcările vulcanilor
cu degetele somnoronse ca lăcustele în aburi
şi aşează perdeaua cu livezi la geamul amintirii.
Un porumbel de bronz trezeşte din somnul de porci
preoţii catolici : Angelus ;
vreau o balansare a oceanului
cu mugetul coralilor strîns în zăbala valurilor
pentru nemişcarea din somn a ta,
pentru statuetele de porţelan,
pentru cojile de ou cari ascund
ţipetele mici ca licurici de aur.
Sania luminii alunecă în zăpada luminii.
Iţi aduc într'un ghiocel balaurul
care te înfricoşa în vis.
O stea ca o lacrimă scîrţîie pe geana aurorei.
Iţi aduc în deget turnul de iris
pentru ochiul care va descinde din pleoapă ;
steagul preeriilor desface trecutul glorios al florilor
ca un şarpe crinul urcă pe pulpă,
ca o harfă lumina scoboră pe gît.

stephan roll

Babeş-Bolyai / Central University Library Cluj

SCURT CIRCUIT

M. H. MAXY

Un prieten înalt şi plutind pe un zîmbet perzistent ca o dungă de umbră pe un nufăr.

Un artist care desface depe gîtul celei mai pătinaşe inspiraţii eşarfele celor mai surprinzătoare curcubeie: degetele-i plesnesc în cerul minunii şi iată-i mîna ca un buchet pentru nunta ochilor, pentru glastra din suflet; iată-i pînza ca o corabie din insula cu minuni a culorilor venind. Răsuflarea lui colorează ca răsuflarea toamnei parcurile de coral, ca răsuflarea misterului garderoba păsărilor.

Cu tot concertul din viorile de poet al liniei şi al nuanţei Maxy e dintre pictorii noştri moderni unul care ţine strîns şi frecvent contactul cu publicul platforma pentru propaganda picturii moderne. Datorită lui de abil propăvăduitor şi de voluptuos causeur modernismul a intrat cu indulgenţă numai într'un fel al unora la un loc de respect cu un interes de urmărire şi de adaptare. Numai pentru atît şi e o izbîndă pentru care reverul lui merită lauda şi strălucirea celui mai prompt laur. Străduinţa acestui merit nefiind nici vană nici facilă.

Să decongestionezi din scrîşnetul lui un public care te primeşte în ghiare pe mîni, cu ochii închişi, să-l temperezi şi să-i oferi ca pe o revelaţie, ca pe un ochean cu o lentilă privind un peisagiu dintr'o ţară care nu există pe atlasul lui, e un act de temeritate şi care-ţi cere fizicul unei forţe ce-ai fi putut-o utiliza mult mai egoist pentru satisfacţia şi admiraţia unor puţini aleşi. Animator chiar printre noi, un hazard al unei clare înţelegeri cu intuiţia unei certitudini care nu ezită şi mai ales cu probitatea unui integru camarad, Maxy începe tot în recunoştinţa noastră, în încrederea noastră şi pe pista dragostei între noi ştie să ajungă cel dintîi la potou.

Intr'însul entuziasmul nostru de răzvrătit găseşte o axă de ponderă, o compensaţie a valorilor de contradicţie, un viraj şi un looping-the-loop între elan şi consecinţa practică. Temperament cu energie de cercetare şi de reînoire ţîşnind din el nu putea să-l lase să fie pictorul pictînd din obicinuinţă. Pasiunea şi nerăbdarea de-a descoperi şi de-a iniţia regiunile amorfe ale artei de-a grava pe ele meritul său de modelator nu o poate conţine decît acel predestinat.

Plecarea lui Maxy în Germania, aderarea lui din primul pas la constructivismul pur, pictura care căuta să surprindă epocii noastre un profil din mecanica ei, din dinamismulei motric, expoziţia şi activitatea lui la „Sturm", vizionar, un arhanghel într'o luptă corp la corp cu el însuşi, Maxy nu putea rămîne ţintuit pe o scară de zugrav cu un şablon în mînă.

El a trebuit să devină păstorul magic la fluierul căruia sosiau liniile şi culorile din mirajul undelor nevăzute. Intors din Germania pe avionul unei palete pentru înalţimile unde alţii numai privind ameţiau cu capul turtit sub talpi. Constructivismul pur—cu el acest gen intră în Romînia — un arc de beton al cerebralităţii noastre de calcul rece, de calcul frigid, al unei perspective unde peisagiul era oraşul unghiurilor, revelaţia maşina, tot universul ştiut şi reinventat din algebra omului inginer. Dispăruse ecvaţia căldurii şi intuiţia se căuta într'un pol virgin căutînd formula metafizicii noastre cu noi aparate meteorologice. Artistului i se cerea să fie atlasul propriului său univers, să-l poarte pe un umăr din el, la o subţioară ca o trusă.

Capitalist al meşteşugului, poet al evoluţiilor, Maxy a depăşit etapa constructivistă care l'a purificat de toate rezidurile ignobile ale artei ca să renască la pictură. Aducea cu el tot transformismul care trebuie să aşeze la o răscruce din cele mai ample o răsturnare şi-o propăşire a picturii fără precedent în forţa ei pînă acum. Musclat cu energia şi cu dragostea celei mai suple abnegaţii, Maxy e un cavaler al picturii, noi purtînd pe merite toate victoriile unei consacrări. Dublat pe omul de acţiune, de agentul de inducţie universală, nu trebuie să mai spunem că Maxy nu face din avantgarda lui concesii spectatorului leneş, ci dimpotrivă lupta pentru o dezmorţire a instinctului continuator al lui. Dimensiunea în artă nefiind o măsură pentru perspectiva spectatorului ci o viziune a artistului, o forţă a zămislirii lui în orizontul lui de presbit. Artă şi artist, două noţiuni infinite poate, cari trebuie şsă cerceteze una ceieilalte, să-şi comunice fluidele, să-şi spargă drumurile, contopindu-se la punctul operei de artă. Surprize şi revelaţia retortelor—aşa cum ele se umplu din miracolul contactului între ele—converg şi oscilează pe o balanţă a inegalităţii dintre timp şi spaţiu. Un creator poate anticipa cu un secol timpul său şi poate absorbi cu o viteză ilicită înţelegerii comune spaţiul său. Artistul păşeşte între noi şi arta cu virtuţile ei rezidă într'însul ca incendiul în lemn. Sezizarea lui e la un grad de discernămînt multiplu şi net şi e rezervată numai acelora cari concep în artă efortul tangentei pure şi văd artistul în propria lui oglindă.

Maxy e un cerebral al picturii îndotdeauna interesant; un neastîmpărat continu al formei şi un colorist ce-şi transformă pictînd tuburile în eprubetă şi retorte. Subiectele lui ultime sînt luate din viaţa pămîntului romînesc, dar talentul lui, meşteşugul lui cerebral le dă o cetăţenie umană şi universală. Frumuseţea tratărilor uimeşte, poziţia lor spontană în faţa ochiului tău îţi arată de cîtă pătrundere degetele lui Maxy sînt vrednice să răscolească glasul culorilor în suflet.

Ca militant modernist meritul lui nu-i mai prejos: a condus cu voinicie cele 15 numere cîte au apărut din „Integral" carea adus o sinteză şi o chintesenţă a revoltelor, un marş compact al lor, purtînd pe umeri aceste două virtuţi: una de creator pur, cealaltă de organizator, ca pe o cobiliţă; mersul lui e ferm sub fiecare pas desfăcîndu-i-se o şosea spre un orizont pus cu fruntea. L-am văzut realizînd cu acelaş curaj, cu aceiaşi voluptate a geniului ce-i satisfăcea setea decorurile teatrului trupei din Wilna îl văd de trei ani conducînd Academia de artă decorativă, inventînd dintr'un atelier de neisprăvită vigoare, reprezentarea geniului pînă la cea din urmă piesă de interior.

In pictură Maxy e un inspirat în senzul ei viabil, Maxy fiindu-i un amant, un cavaler al cruciadei, penelul săbiei înroşit de roza vînturilor, tăişul e ascuţit în silexul unui cer tras din pleoapă. Pînzele lui toate au subiect. Dematerializarea subiectului, aşa cum o vedem la Victor Brauner, Maxy n'o practică, subiectul lui ocupînd o parte din planul din problema intelectuală a picturii sale. Continuînd virtuţile lui de abil desenator, de prolific colorist, în ultimele lui realizări Maxy înseamnă cu convingere un pas mai adînc spre ei, un mers mai amplu în fenomenul inspiraţiei lui, în meritul lui technic. Incepînd cu ele, cred că Maxy îşi aşează vîrsta lui cea mai musclată. Dacă pînă acum culoarea era un prilej cromatic şi sticlia decorînd subiectul, de astădată ea devine un aparat erudit al compoziţiei, o stare de fapt psihic al ei înaintînd într'o desăvîrşire pictată. Un studiu mai complect despre pictura lui Maxy comportînd o dezvoltare care n'ar putea încape în scînteia unui scurt-circuit în care nu m'am străduit să surprind decît o clipă, ca'ntr'o oglindă de magnezium, importanţa lui Maxy în plastica modernă romînească, silueta lui sveltă de animator, de inspirat — amîn pentru prilejul ori cărei clipe scrise sau amintite importanţa lui covîrşitoare trecînd peste efortul pălid al scrisului meu

roll

CELULE

OGLINZI

Luna arbitra un match de foot-ball între echipele stelelor; toţi spectatorii fumau cîte un trabuc.

Pe skiuri — alunecau tramwaie, noaptea întorcea foile calendarelor şi clowni se tăvăliau în arena orelor.

Lampioane incendiate se multiplicau în oglinzile apelor: ROŞşşii

■

In salon un pian cînta astmatic.

„Fetele" stăteau în vitrine de lut; haite căutau cu ochi oblici opiumul din carnea cu preţ maximal.

Fiecare stătea pe capacul său, iar ochii prindeau între săbiile privirilor imagini ce pensulau retina.

Instincte lătrau din cotețe şi „oamenii" se regăsiau în alcool.

moldov

C. F. R.

LUI OVIDIU

Scrii o piesă de teatru şi e mai greu să-i găseşti titlu. Lec-ra — după eliminarea în prealabil a fratelui — se face sublitată de Radio şi aplauzele ies prin haut-parleur.

Nu atît procesul cu fiscul, cît divertismentul trotuarelor de falt pentru galoşii construiţi ad-hoc unei nunte în ţara Făgăraului, închizi această uşă capitonată care face pendant cu altă ă capitonată. EVIVA FIAT. Volanul îl mănuieşte o mustaţă simtică pe buza unui om la tel. Drumul peste dealuri perverse rdate cu ghiaţă rînjeşte pericole cărora le daţi cu piciorul.

Doar în cîmp unde mersul este ca un somn de înger OMUL vede gîndacul negru înghiţind halele metalice ale paianjenului RUPP. Culmea culmelor venia cu capul in jos şi COADA SPATE.

Stomacul pasagerilor reacţionează — capul era lăsat acasă mofon nevestii — şi strigă din boric: opreşte mă *opreşte* PREŞTE.

Numele animalului care venia n'a fost rostit şi aici este vina or perechi de mustăţi administrative.

Cînd mai erau doi metrii OMUL VEDE şi **NA!** viteza treia smulge din sărutul oţelului.

La întoarcere galoşii sărută acest aierodrom improvizat pensborul tău definitiv.

Vite în şanţul acesta ar fi plesnit FIRESTONE şi piatra de o se pregătia pentru despicarea craniului. Un ochi s'ar fi suit această piatră chilometrică şi ar fi privit roş dezastru.

Numai paltonul — 8000 lei în rate LA FRAŢII PĂCURĂ — a să se ducă departe împletit pe roţi ca o flamură sau un idaj.

Dacă butoaiele de vin consumat s'ar transforma în lacrimi, mişoara de colo candidată la măritiş, s'ar îneca în perle ide.

Întîmplarea am visat-o cu cîteva clipe înainte de lugubru cânit, cînd rostiseşi din pielea lui HAMLET „sîntem cadavrele lor cari au murit".

Deastfel la TREI zile conu Ghiţică a făcut pomană şi eu am **tigat** citeve sute de lei. Doar a doua zi Gion s'a bătut cu un utat. Fapt care l'a făcut celebru. La 7 ani vom desgropa o versă din calea ferată şi o vom duce ca pe un mort la bisei. S'avem de luat.

geo bogza

Logica existenţii

Logica fusese prinsă într'o capcană, momită fiind de o cănă cu zahăr muiat în rom.

Ciorile reverenţau apusul, ciugulind croncînituri ce-aveau cure în imaginaţie.

Imaginaţia putea fi captivată de ori-ce antenă şi ascensoarele văzute cu diafragme senzibile, putea prinde prin sistemul luilor colorate, *concentraţia — formulă.*

Culoarea corespunde unei activităţi; intensitatea culorii egază ritmul progresului.

■

Calamburul seamănă cu un clown ieşit la pensie; logica stenţii obligatorie: spectator slăninos, bătîndu-se pe burtă cu nile — perniţe.

Copoii instinctului n'au mirosit nici-odată zahăr muiat în rom astfel logica e captivă într'o capcană comestibilă.

Subiectul are o umbră pe care n'o poate vinde; intervertirile t de rigoare ca ţinuta prin ordin.

Logica existenţii ? STOMACUL.

moldov

E L E G I E

Locomotiva dimineţii opreşte pe umerii balcoanelor
între plămînii de sfinx ai munţilor.
Ochii lipiţi cu argint plesnesc din mugurii somnului
ciorchinii de lapte din ugerele cerului
se apleacă peste copii cari mai surîd în somn
şi sărută sînul mamelor.
O caleaşcă e ora zurgălăiilor pe drumurile arse în safir
cu apele nebune cu dealurile cari au curs din cer
şi vîntul cu aria frunzelor în buze.
Ca o rochie de fluturi aierul tremură, se scuturâ
şi răstoarnă zornăind păsările în găleţile de azur,
mugurii pocnesc pistoalele de rubin ai trandafirilor
şi sparg degetele luminii — miracol, miracol,
în orice oglindă te găseşti surăzînd
cînd garoafele ascunse în amintire muşcă ochiul cu fundă
o rază buclată de soare
şi o floretă de crin
trec prin lume cu o zveltă eternitate
cos fîntînile pe stînci
ca betelile pe mirese,
cos fructele pe ramuri
ca sînii fecioarelor la ferestre;
un leagîn de parfum grădina
dăruie miracolul gratuit al florilor
şi umple minunea ochilor.
Pulpele de piatră urcă prin edelweiss
unde au tropîit ciubotele lunei,
unde ajunge umărul zăpezilor
şi de unde ochiul vulturului spintecă porumbeii ferbinţi.

stephan roll

PROBLEMA SFINXULUI

Surîsul şaradă a Monnei-Lisa m'a urmărit adolescent, dela original la litografiile ieftine ale negustorilor cu prăvălii în cuierul gardurilor. Dar—într'o vineri—am rezolvat surîsul consecinţă buccinatorului pareziat. Gioconda moştenise un germene familial.

Contrariat, suferiam necesitatea unei evadări precum dimineaţa foiletarea cotidianului. Dorinţa unei călătorii în Africa mi-o atîrnasem la ceas şi oricînd măsuram timpul conturam posibilităţile realizării. Acul imprejurărilor oscila têmpete variable beau-fixe.

Am plecat cu inima diapazon în vibraţie. Pe vapor funcţionam simultan fabricant de imagini suprareale pentru rafinaţii sărutaţi de grezia Parisului dar şi pentru gravitatea de statuie a snobilor. Ori oferiam calambururi suferinzilor de rău de mare. Noaptea, zincograf pe inimi de porţelan sau locţiitor la intreţinerea converzaţiilor. Dumineca, instigator de dorinţi inedite. (Deşi în paşaport eram impresarul unei trupe de furnici indigene cu cari să inund continentul negru.

Pe nisipul Saharei, Africa e un circ—ce se înegreşte la soare—cu arena elastică deplasîndu-şi dunele paravane. Piramidele au fixat trei stîlpi, dar nimeni nu vrea să prindă cortul. Am azistat la spectacolul cămilelor procesiune în monom. Purtau mamelele pe spate şi duioşie primitivă în ochi.

Spre sară alizeul semănă agitaţie în polenul nisipului. Sfinxul îmi oferi adăpost: am urcat acrobatic cîteva trepte şi ce cameră caldă şi primitoare urechea. In fund, lîngă timpan mi-am instalat dormitorul şi radio; afară pavilionul haal cu lotuşi.

Dimineaţa, agăţat floare de lobul urechii, făceam exerciţii gimnastice şi apoi o plimbare de agrement pînă la rădăcina nasului urmînd dealul sprincenelor. La orizont, beduinii se prosternau şi interpretau ciudat ciuperca mobilă.

Istoricii au perpetuat existenţa unui mister al sfinxului. Tradiţia e un falş ce nu suferă analiză, falş trecut prin veriga generaţiilor cu atenţie tremurîndă precum obiecte fragile. Tradiţia se îngraşă în raport direct cu senilitatea. Ori, am căutat 30 zile asidu şi în van: nu există vre-un mister al sfinxului, cum nu există un mister al turnului Eiffel.

saşa pană

V E S T I A R

BIBLIOGRAFIE — NOTE — HORS D'OEUVRE

■ **BLAISE CENDRARS** — Le plan de l'Aiguille roman,

■ **PAUL MORAND** — Hiver coraïbe.

■ **LEON PIERRE** — Quint Proust- sa vie, son oeuvre.

■ **MONTHERLANT** — La petite infante de Castille.

■ **JAMES JOYCE** — Ulise édité par „La miason des Amis de Livres

■ **JAZZ** — revue poemes par Max Iacob.

■ **RYTHMES** — revue de la musique, des lettres, du téâthre, du cinéma et des machines parlantes.

■ **FOX — 5 ZILE INTRE LEPROŞI** — Reporter de o tensiune şi de un talent depăşind tot salariul în aur şi toată existenţa efemeră a coloanelor, Fox în reportajul gazetei româncşti înseamuă o victorie şi un nivel unde numelc lui rămîne ca piramidele.

■ La 1 Aprilie, va avea loc la ora 11 a. m. deschiderea expoziţiei de sculptură, pictură şi desen a d-lor Marcel Iancu, M. H. Maxy, Victor Brauner, Milıza Petraşcu, Corneliu Mihăilescu, Brătăşanu şi Matis Teutsch, în sălile Academiei de artă decorativă din strada Câmpineanu, 17

■ Va apare Ţîte — poeme ultrasexuale de Geo Bogza (Colecţia Integral)

■ In curând Ilarie Voronca va pune sub presă al 5-lea volum de poezii al d-sale „Brăţara Nopţilor" din care publicăm un fragment în numărul nostru.

■ Decupăm dir ziarul „Paris-Soir" din 23 Martie 1929 următoarea notă ;

Le peintre Marc Chagall part pour la Suisse en compagnie de sa femme et de sa fille, que l'on dit très jolie. Il abandonne sa villa de banlieue. Marc Chagall est un „moderne" doublé sans doute d'un délicieux humoriste. Nevient-il pas en effet d'illustrer un livre du poète roumain Ilarie Voronca, á la première page duquel celui-ci est représenté perché au sommet de la tour Eiffel ?

■ Se pare că în urma articolului scris de d-l Tudor Arghezi despre Cesar Petrescu în Bilete de Papagal, prin care o institue pe bunica d-sale drept balanţă sensibilă a imponderabilului, d-l André Breton ar fi trimis din Paris următoarea telegramă cu răspuns plătit :

„Prière, faire lire Nadja par grand-mère, attend réponse urgente — remerciements André Breton".

■ D-l Demostene Botez cunoscut prin debutul său de odinioară într'o revistă prin care dedica d-lui Topirceanu un poem isprăvind astfel : Dar mă cunoşti tu nene" şi rima dedesubt cu Botez A. Demostene, îşi încearcă azi inspiraţia pe gloria momentului d-lui Braniştе dar din nefericire nene nu mai rimează cu Braniştе. Adevărul Literar deschide un concurs printre cetitorii săi în vederea găsirei rimelor cuvenite. Concursul n'a întîrziat să vie în persoana unei cetitoare într'un No. imediat următăr în care d-l Al. A. Philippide publică un articol despre „Literatura confortabilă" insemnînd o retuşă a propulsului d-sale spre poemul nou pe care-l încercase şi'n Integral. Dealtfel d-l Philippide promite un volum nou de poeme de-ale d-sale prin care va distruge modernismul punînd în locul lui respectabilul tradiţionalism înhămat cu boi şi cu suman,

■ Ca la bătăile de fiori două accelerate ciocnindu-se toastează, inimile se desumflă ca şi cimpoaele..

Un inger: un lift-boy.
Sărut mâinile Venusă de Milo.
Dacă te mănîncă un rechin scarpină-te.
Copii gemeni se procreează cu foaie de hârtie indigo ?
Sufletul coşului e negru.
Zăpada care s'a topit ne-a revenit reverenţios în ghiocei.

■ La force absolue de la poésie purifiera les hommes, tous les hommes.

Toutes les tours d'ivoire seront démolies, toutes ces paroles seront sacrées et, ayant en fin bouleversé la réalité l'homme n'aura plus qu'à fermer les yeux, pour que s'ouvrent les portes du Merveilleux.

Qui a goûté le sang, il ne se nourira plus d'eau brillante et de miel ardent.

A apărut şi s'a pus în vînzare la principalele librării din Bucureşti

POEME ÎN AER LIBER

poezii de STEPHAN ROLL cu desene de Victor Brauner

Colecţia anului I din UNU se procură la administraţia revistei, Str. Fluerului No. 3 etaj. Lei 50

U N U

REDACTORI SAŞA PANĂ MOLDOV.

APARE LA ZI'NTÎIU A FIECĂREI LUNI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII REGELE CAROL

TIP. LUDO BUCUREŞTI, CALEA RAHOVEI 50